

Afval en grondstoffenprogramma 2026-2030

Gemeente
Hillegom

Afval en grondstoffenprogramma 2026 -2030

Inhoudsopgave

Aanleiding 4

Doelstelling voor de komende vier jaar 5

Landelijke ontwikkelingen en impact op Hillegom.....5

Gemeentelijke ambities8

Huidige stand van zaken & waar valt voor Hillegom winst te behalen? ... 8

Service8

Milieu9

Financiën11

Vergelijking van afvalprestaties met soortgelijke gemeenten en het regionale
gemiddelde 11

Participatie 13

Richtlijnvoorstel..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Maatregelen: Service voor inwoners en kosten 16

Tijdslijn uitvoering maatregelen (2026-2030) **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Bijlage 1 – Afval- en grondstoffencijfers 18

Bijlage 2 – Wijze van afval- en grondstoffeninzameling 20

Aanleiding

De gemeente Hillegom heeft in de periode 2020–2024 belangrijke stappen gezet om de hoeveelheid restafval te verminderen en de inzameling van herbruikbare grondstoffen te verbeteren. Door de invoering van een nieuw inzamelsysteem in 2021, ondersteund door intensieve communicatie en de inzet van een grondstofcoach, is het fijn restafval per inwoner met 44% afgenomen ten opzichte van 2020 en is het scheidingspercentage structureel gestegen naar boven de 70%. Hiermee is de gemeentelijke doelstelling van maximaal 100 kg fijn restafval per inwoner per jaar gehaald, zonder invoering van een variabel tarief (diftar).

Ondanks deze successen blijven er uitdagingen. Landelijke en Europese doelstellingen verschuiven het accent van enkel scheiden naar daadwerkelijk recyclen: minimaal 60% in 2030 en 65% in 2035. Uit de landelijke benchmark huishoudelijk afval blijkt dat het verschil tussen scheidingspercentage en recyclepercentage gemiddeld 11 procentpunt bedraagt door uitval bij sortering en verwerking. Ook in Hillegom zijn er nog verbeterpunten in de kwaliteit van ingezamelde stromen, met name GFT in de hoogbouw en textiel, en in het terugdringen van niet-recyclebare fracties zoals luiers en sanitair papier.

De komende beleidsperiode 2026–2030 biedt de mogelijkheid om voort te bouwen op de behaalde resultaten, in te spelen op de aangescherpte Europese en nationale recyclingdoelstellingen en tegelijkertijd de dienstverlening op peil te houden binnen aanvaardbare kosten. Daarbij is het van belang om verder te investeren in afvalpreventie, kwaliteitsverbetering van gescheiden stromen, innovatieve inzamelstrategieën voor hoogbouw en het optimaal benutten van Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV)-regelingen.

"We kunnen de kwaliteit van de ingebrachte grondstoffen alleen verbeteren als we dat samen doen. Elke keer dat iemand in de hoogbouw GFT in de juiste container gooit, elke keer dat een ondernemer kiest voor herbruikbaar verpakkingsmateriaal, een kind dat leert restafval (bijna) altijd te voorkomen is en inwoners die op een juiste manier het afval aanbieden - dan wordt onze gemeente schoner, meer circulair en leefbaarder voor iedereen. Samenwerking met inwoners is niet een keuze of luxe, maar de basis van goed beleid."

Wethouder Maarten Dijkshoorn

Doelstelling voor de komende vier jaar

Hillegom wil in de komende vier jaar de ingezette lijn van hoogwaardig afval- en grondstoffenbeheer voortzetten en aanscherpen, met als einddoel een duurzame, circulaire gemeente waarin afval zoveel mogelijk wordt voorkomen en hergebruikt. Concreet betekent dit:

- Restafval zoveel mogelijk terugbrengen in kg per inwoner per jaar, als tussenstap richting de Europese norm van 65% recycling in 2035.
- Het recyclepercentage minimaal behouden van de huidige 61%, in lijn met de landelijke VANG-doelen (60% in 2030) en de EU-Kaderichtlijn afvalstoffen.
- Verbetering kwaliteit ingezamelde grondstoffen door gerichte communicatie, inzet van de grondstoffencoach en educatie.
- Kostenbeheersing door vermindering van restafvalstromen, met behoud van een hoog dienstverleningsniveau voor inwoners.

Deze doelen sluiten aan bij de landelijke transitie naar een circulaire economie, zoals vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) en de Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelen, maar zijn ook toegespitst op de situatie van Hillegom en behaalde resultaten uit het beleid 2020–2024.

Landelijke ontwikkelingen en impact op Hillegom

De afgelopen jaren is het speelveld voor afval- en grondstoffenbeheer in Nederland sterk in beweging. Gemeenten worden geconfronteerd met veranderende Europese en landelijke doelstellingen, toenemende wettelijke verplichtingen en nieuwe financiële prikkels. Ontwikkelingen zoals de uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid (UPV), hogere verwerkings- en inzameltarieven, fluctuaties in grondstofopbrengsten en de door het Rijk

opgelegde verbrandingsbelasting hebben direct invloed op de gemeentelijke afval- en grondstoffen praktijk.

Voor Hillegom betekent dit dat het behalen van milieudoelstellingen en het beheersen van de afvalstoffenheffing niet alleen afhankelijk is van lokale maatregelen, maar ook sterk samenhangt met deze landelijke trends. Inzicht in deze ontwikkelingen is daarom essentieel om tijdig te kunnen bijsturen, kansen te benutten en risico's voor kosten en prestaties te beperken. In het onderstaande overzicht worden de belangrijkste landelijke ontwikkelingen geschetst, met daarbij hun verwachte impact op de situatie in Hillegom.

Stijgende afvalbeheerkosten

De meest recente benchmarkcijfers tonen aan dat de gemiddelde gemeentelijke afvalbeheerkosten landelijk een duidelijke stijgende lijn vertonen. Deze kostenstijging is het gevolg van meerdere samenlopende factoren. Allereerst zijn de tarieven voor inzameling, overslag, sortering en verwerking van afval de afgelopen jaren fors toegenomen, mede door hogere energieprijzen en strengere milieueisen. Daarnaast spelen stijgende loonkosten en de toegenomen kosten voor brandstof, onderhoud en vervanging van inzamelvoertuigen een belangrijke rol. Tevens heeft het opheffen van statiegeld van lachgascilinders er toe geleid dat restafval geshredderd dient te worden alvorens het de verbrandingsoven in kan.

Ook de investeringsdruk neemt toe, bijvoorbeeld voor het vervangen van inzamelmiddelen, het verduurzamen van wagenparken en het voldoen aan nieuwe inzamel- en verwerkingsnormen.

CO₂-heffing op restafval

Afvalverbrandingsinstallaties stoten bij de verwerking van restafval aanzienlijke hoeveelheden CO₂ uit. Vrijwel alle installaties vallen onder het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS). In dit systeem moeten bedrijven emissierechten kopen voor de hoeveelheid CO₂ die zij uitstoten. Van 2024 tot en met 2030 stijgt de netto CO₂-heffing voor bedrijven die onder het EU ETS

vallen jaarlijks met € 10,73 per ton CO₂, oplopend tot circa € 72,05 per ton in 2030. De exacte kostenontwikkeling is afhankelijk van Europese besluitvorming, het type afvalverwerker en de jaarlijkse marktprijzen van emissierechten.

Daarbovenop komt de jaarlijkse inflatiecorrectie op de afvalstoffenbelasting én het feit dat veel afvalverwerkers de komende jaren aanzienlijke duurzame investeringen moeten doen, bijvoorbeeld in CO₂-afvang, energierterugwinning of andere emissie reducerende technieken. Deze kosten zullen uiteindelijk grotendeels worden doorberekend in de verbrandingsstarieven die gemeenten betalen.

Uitbreiding producentenverantwoordelijkheid (UPV)

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid breidt zich de komende jaren verder uit. Na verpakkingen, matrassen en textiel volgen mogelijk luiers en andere grote afvalstromen. Dit kan leiden tot minder restafval en lagere gemeentelijke verwerkingskosten, maar ook tot hogere eisen aan gescheiden inzameling en administratie.

Verpact-vergoeding voor PMD – invoering staffelsysteem

Per 1 januari 2026 wijzigt de wijze waarop producentenorganisatie Verpact (voorheen Nedvang) de vergoeding toekent aan gemeenten voor de inzameling en verwerking van PBD (Plastic, Blik en Drinkpakken). Waar voorheen gewerkt werd met een vaste vergoeding per ingezamelde ton, wordt nu een staffelsysteem geïntroduceerd. Dit systeem houdt rekening met de hoeveelheid en kwaliteit van het ingezamelde materiaal.

Verpact is verantwoordelijk voor de uitvoering van de producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingsafval in Nederland. Gemeenten ontvangen een vergoeding voor het gescheiden inzamelen van PMD. Het doel van de nieuwe regeling is om gemeenten te stimuleren zowel de inzamelhoeveelheid als de kwaliteit (mate van zuiverheid) te verbeteren. Het staffelsysteem in het nieuwe model worden de vergoedingen berekend op basis van een aantal categorieën (staffels):

- Staffel 1: Laagste vergoeding, bij relatief lage opbrengst of hoge vervuilingsgraad.
- Staffel 2–4: Oplopende vergoedingen naarmate de ingezamelde hoeveelheid stijgt en/of de vervuilingsgraad afneemt.
- Staffel 5: Hoogste vergoeding, bij bovengemiddelde inzamelresultaten en een hoog zuiverheidspercentage.

De zuiverheid wordt bepaald via steekproeven die door of namens Verpact worden uitgevoerd. Een hogere zuiverheid leidt tot minder sorteer- en verwerkingskosten en wordt dus beloond met een hogere vergoeding.

Voor de gemeente Hillegom betekent de nieuwe regeling:

- De vergoeding per ton PMD kan fluctueren, afhankelijk van de behaalde staffel.
- Verbetering van de inzamelkwaliteit wordt belangrijker om een hogere vergoeding te verkrijgen.

- Er kan financieel voordeel worden behaald bij het terugdringen van vervuiling (zoals restafval of GFT in de PMD-stroom).

Lachgascilinders en strengere verwerkingseisen

Een recente uitdaging binnen het afvalbeheer is de toename van onjuist aangeboden lachgascilinders. Deze drukhouders vormen een aanzienlijk brand- en ontploffingsrisico bij afvalverwerkingsinstallaties. Tegelijkertijd scherpen verwerkers de kwaliteitseisen voor meerdere afvalstromen aan, waaronder textiel, PBD en gevaarlijk afval.

Voor Hillegom heeft dit directe consequenties. Afvalverwerker AEB stelt sinds kort als voorwaarde dat het restafval vooraf wordt verkleind met een shredder, om de kans op incidenten met lachgascilinders en andere drukhouders te beperken. Deze extra stap in de verwerking brengt aanzienlijke meerkosten met zich mee, omdat AEB hiervoor een aparte heffing toepast bovenop het reguliere verbrandingstarief.

Deze ontwikkeling draagt bij aan de stijging van de totale afvalbeheerkosten voor de gemeente. Het toenemende aandeel gevaarlijke stoffen, in combinatie met strengere acceptatie-eisen, benadrukt het belang van gerichte voorlichting aan inwoners over het juist aanbieden van afval en het verkennen van alternatieve routes voor de verwerking van risicovolle materialen.

Opbrengsten van grondstoffen

De inkomsten uit de verkoop van ingezamelde grondstoffen, zoals oud papier, metalen en diverse kunststoffen, zijn sterk afhankelijk van de markt. Deze marktprijzen worden beïnvloed door internationale vraag en aanbod, wisselkoersen, transportkosten, energieprijzen en geopolitieke ontwikkelingen. Hierdoor kan de waarde van grondstoffen binnen korte tijd aanzienlijk stijgen of dalen.

In perioden met hoge marktprijzen leveren deze materialen een substantiële opbrengst op. Dat zorgt voor een directe verlichting van de netto

afvalbeheerkosten, omdat de verkoopopbrengsten in mindering worden gebracht op de totale kosten van inzameling en verwerking.

Het omgekeerde scenario is echter ook reëel. Dit gebeurt met name wanneer ingezamelde stromen vervuild zijn en daardoor extra sortering of verwerking nodig is. Bij sommige kunststoffen en bij vervuild papier kan dit leiden tot een situatie waarin de gemeente moet betalen om het materiaal te laten verwerken.

Voor Hillegom betekent dit dat de kwaliteit van gescheiden ingezamelde stromen cruciaal is. Hoe schoner de grondstoffen, hoe groter de kans op gunstige vergoedingen en hoe kleiner het risico op extra kosten. Het verbeteren van de kwaliteit is daarmee niet alleen een milieudoel, maar ook een belangrijk financieel instrument om schommelingen in de grondstofmarkt op te vangen.

Verbrandingsbelasting

Verbrandingsbelasting op restafval: doel en financiële impact

Om afvalscheiding te stimuleren en het storten of verbranden van waardevolle materialen te ontmoedigen, heeft de Rijksoverheid enkele jaren geleden de verbrandingsbelasting ingevoerd. Deze belasting wordt geheven op iedere ton restafval die in een afvalverbrandingsinstallatie wordt verwerkt.

In de beginjaren lag het tarief rond de € 13 per ton, maar in de afgelopen periode is dit stapsgewijs verhoogd naar ruim € 39 per ton. Daarmee vormt de verbrandingsbelasting inmiddels gemiddeld ongeveer een derde van de totale verwerkingskosten van restafval voor gemeenten.

De belasting heeft voor het Rijk een dubbele functie:

1. Fiscale opbrengst – het levert de overheid extra inkomsten op.
2. Milieusturing – door het verwerken van restafval aanzienlijk duurder te maken, worden gemeenten en inwoners gestimuleerd om meer grondstoffen gescheiden aan te bieden.

Voor gemeenten zoals Hillegom betekent dit dat elke vermindering van restafval direct leidt tot een lagere belastingafdracht én lagere totale verwerkingskosten. Het vergroten van het scheidingspercentage en het voorkomen van afval zijn daarom niet alleen belangrijk voor de milieu- en klimaatdoelen, maar ook voor het betaalbaar houden van de afvalstoffenheffing.

De structurele stijging van het belastingtarief maakt bovendien dat de financiële prikkel in de komende jaren waarschijnlijk nog sterker zal worden, waardoor het belang van afvalpreventie verder toeneemt.

Gemeentelijke ambities

Hillegom staat de komende jaren voor de uitdaging om in een veranderend landelijk speelveld – met strengere recyclingdoelen, stijgende kosten en nieuwe producentenverantwoordelijkheden – de afvalprestaties verder te verbeteren. Dat vraagt om een combinatie van afvalpreventie, hoogwaardige scheiding, efficiënte inzameling en intensieve communicatie met inwoners. Zo wordt niet alleen voldaan aan landelijke en Europese eisen, maar blijft ook de financiële en milieubelasting voor Hillegom beheersbaar.

Huidige stand van zaken & waar valt voor Hillegom winst te behalen?

De gemeente Hillegom is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van al het huishoudelijk afval en de bijbehorende grondstoffen. In de afgelopen beleidsperiode (2020–2024) zijn hierin belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Zo is het inzamelsysteem in april 2021 aangepast: voor laagbouw woningen wordt restafval nog maar eens per vier weken ingezameld in een kleinere minicontainer (140 liter) en hoogbouw maakt gebruik van ondergrondse containers. Ook is de frequentie voor GFT in de zomer verhoogd naar wekelijks en wordt PBD sindsdien wekelijks opgehaald. De invoering van diftar (variabel tarief) is uiteindelijk niet doorgezet, omdat de milieudoelen al zonder dit financiële prikkelmechanisme werden gehaald.

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie aan de hand van drie overwegingen: service, milieu en kosten.

Service

In Hillegom wordt ingezet op een combinatie van aan-huis inzameling voor laagbouwwoningen en wijkvoorzieningen voor hoogbouw. Restafval wordt in laagbouw slechts eens per vier weken ingezameld, wat inwoners stimuleert om meer te scheiden. Hoogbouwwoningen maken gebruik van ondergrondse containers met pasjessysteem.

Grondstoffen als GFT, PBD, papier/karton, glas en textiel worden met een hoog serviceniveau ingezameld. PBD en GFT worden voor laagbouw wekelijks opgehaald in respectievelijk zakken en minicontainers (in de zomermaanden). Voor hoogbouw zijn er verzamelcontainers voor GFT en PBD op korte loopafstand. Oud papier en karton wordt tweewekelijks ingezameld. Glas en textiel kunnen worden ingeleverd op diverse milieuparkjes in de gemeente.

Het beheer van containers, de inzameling, het onderhoud en een groot deel van de publiekscommunicatie zijn in handen van afval- en grondstoffenbedrijf Meerlanden, waarvan Hillegom aandeelhouder is. Ook de milieustraat valt onder deze samenwerking, waar inwoners grof afval en speciale stromen kunnen aanleveren.

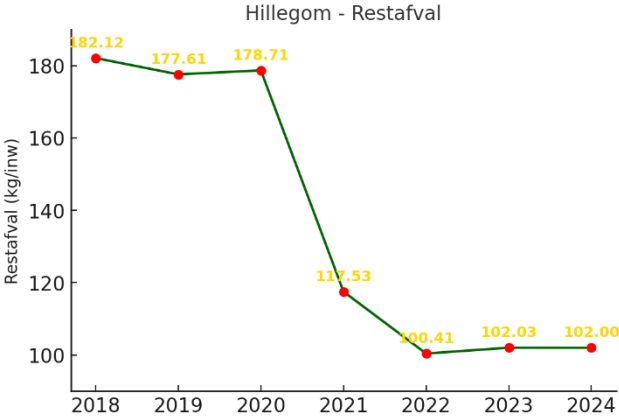
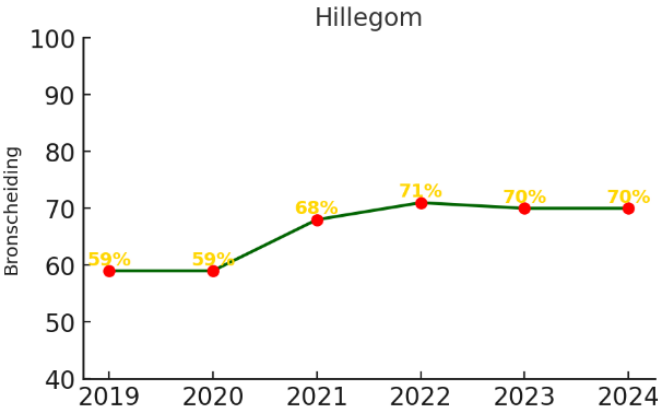

Milieu

Sinds de invoering van het nieuwe inzamelsysteem in 2021 is de hoeveelheid restafval sterk gedaald. Waar Hillegom in 2019 nog ruim 180 kg fijn restafval per inwoner per jaar kende, lag dit in 2023 rond de 102 kg. Daarmee werd de oorspronkelijke gemeentelijke doelstelling van maximaal 100 kg al vrijwel gehaald.

Het scheidingspercentage is in 2023 uitgekomen op circa 70%, iets lager dan in 2022 maar ruim boven het landelijke gemiddelde. Belangrijk om te benoemen is dat het scheidingspercentage niet gelijkstaat aan het recyclepercentage: een deel van de gescheiden ingezamelde stromen wordt alsnog afgekeurd bij de verwerking. Landelijke kengetallen geven aan dat Hillegoms recyclepercentage rond de 61% ligt. Daarmee zit de gemeente op koers voor de EU-doelstelling van 60% in 2030, maar is nog verdere verbetering nodig voor 65% in 2035.

In de samenstelling van het restafval zijn GFT en PBD nog altijd de grootste stromen, gevolgd door luiers/incontinentiemateriaal en textiel. Hier ligt dus nog winst: meer gescheiden inzameling van deze fracties kan zowel de milieuprestaties als de kosten verbeteren.

In de tabellen hieronder staan samengevat de inzamelcijfers van 2023 en 2024. De cijfers van alle afval- en grondstoffenstromen over de afgelopen jaren zijn toegevoegd in Bijlage 1 – Afval- en grondstoffencijfers.

Gescheiden ingezamelde grondstoffen 2024		
Fractie	Kg/inw	% gescheiden aangeleverd van het totaal aantal kilo's
GFT	111	74%
Oud papier en karton	41	89%
Glas	24	92%
Textiel	3	40%
PBD	28	86%
Totaal gescheiden grondstoffen	207	70%

Hillegom 2023		Benchmark 2023
Ongescheiden ingezameld afval	139.03 kg/inw	167 kg/inw
Fijn restafval	102.03	128
Grof restafval	36	39
Scheidingspercentage afval	70%	63%
Recyclepercentage	59%	52%

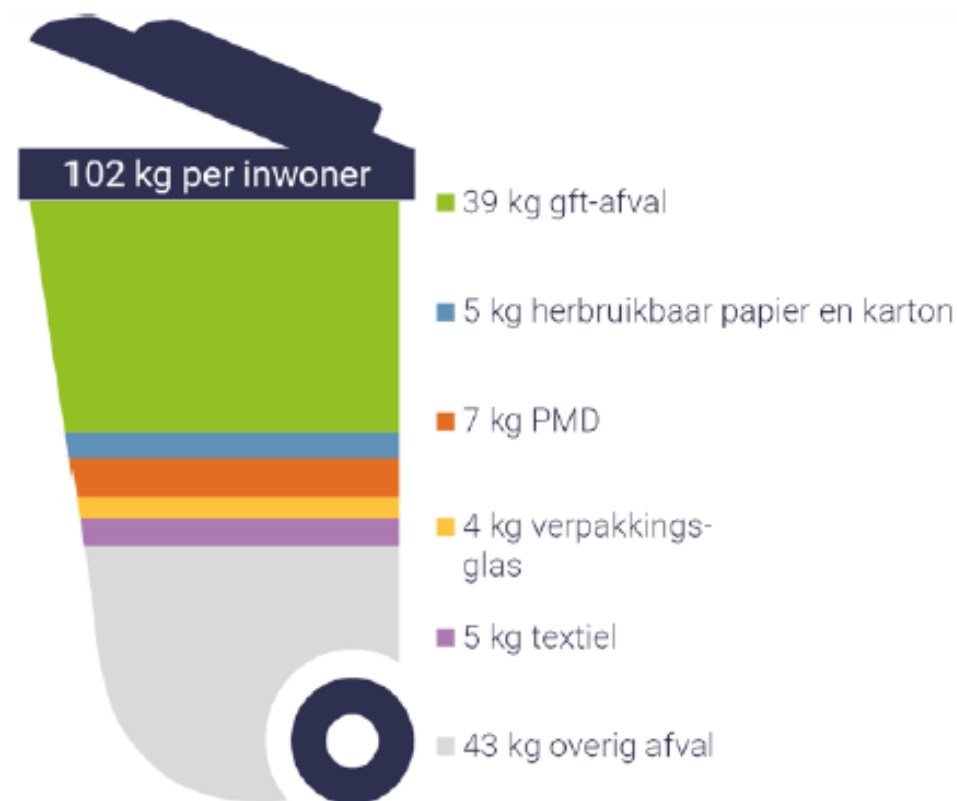
Europees trajecten voor betere recycling of preventie (zoals UPV-luiers). Gemeente Hillegom heeft een intentieovereenkomst ondertekend voor de bouw van een luierecyclefabriek door Meerlanden.

De analyse maakt duidelijk dat ruim de helft van het restafval nog uit herbruikbare grondstoffen bestaat. Door betere voorlichting, voorzieningen en scheidingsmogelijkheden kan Hillegom zowel de hoeveelheid restafval verder terugdringen als de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen verbeteren.

Materiaalprofiel van huishoudelijk restafval

De sorteeranalyse van het restafval in Hillegom laat zien dat er per inwoner gemiddeld 102 kilogram restafval per jaar overblijft. Uit de samenstelling blijkt dat een aanzienlijk deel hiervan nog uit waardevolle grondstoffen bestaat die in principe gescheiden ingezameld en gerecycled hadden kunnen worden.

- GFT-afval (39 kg) – Het grootste aandeel in het restafval bestaat uit groente-, fruit- en tuinafval en etensresten. Dit kan in de GFT-container worden ingezameld en daarna worden gecomposteerd of vergist voor de productie van biogas en compost.
- Papier (5,0 kg) – Papier en karton zijn goed recyclebaar en worden in Hillegom ook apart ingezameld. Deze hoeveelheid in het restafval wijst op een verbeterpotentieel in de scheiding aan de bron.
- Glas (4,0 kg) – Hoewel relatief klein in gewicht, is glas vrijwel onbeperkt recyclebaar. Het feit dat dit nog in het restafval belandt, betekent dat extra aandacht voor glaszameling zinvol kan zijn.
- Textiel (5,0 kg) – Textiel dat apart wordt ingezameld, kan worden hergebruikt of tot nieuwe vezels worden verwerkt. Deze hoeveelheid in het restafval vormt een verlies van herbruikbaar materiaal.
- Overig afval (43 kg) – Dit betreft de fractie die moeilijker te recycleren is, zoals vervuilde verpakkingen, hygiëneproducten, luiers en samengestelde materialen. Voor een deel hiervan lopen landelijk en

Financiën

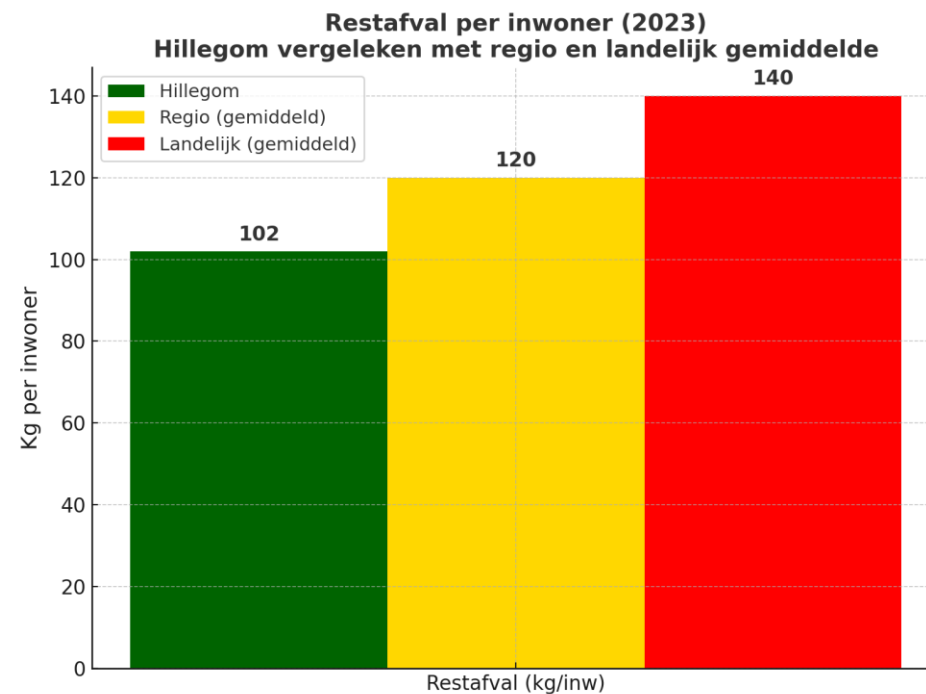
De totale afvalbeheerkosten voor Hillegom volgen de landelijke trend van stijging. Voor Hillegom spelen, naast hogere verwerkings- en inzameltarieven, ook investeringen in inzamelmiddelen en communicatie een rol. De keuze om geen diftar in te voeren heeft het draagvlak onder inwoners vergroot, ondanks dat een directe financiële prikkel ontbreekt.

Tarieven	2022	2023	2024	2025
Afvalstoffenheffing				
• 1-persoons huishouden	€305,00	€325,00	€400,00	€487,00
• meer persoons huishouden	€335,00	€355,00	€430,00	€517,00
Ophalen van grof huishoudelijk afval per m3	€78,50	€81,40	€88,70	€92,00
Laten ophalen van grof huishoudelijk tuinafval per m3	€39,25	€40,70	€44,35	€46,00

De verwachting is dat de afvalstoffenheffing in de komende jaren verder zal toenemen. Hierom is het belangrijk om actief te blijven inzetten op het beperken van kosten, het voorkomen van afval en het verbeteren van de scheiding van afvalstromen.

Vergelijking van afvalprestaties met soortgelijke gemeenten en het regionale gemiddelde

Hillegom presteert op het gebied van afvalscheiding en restafvalreductie bovengemiddeld ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in zowel omvang als bebouwingsstructuur (klasse B: 30–49% hoogbouw) en in vergelijking met het regionale gemiddelde binnen het werkgebied van Meerlanden.

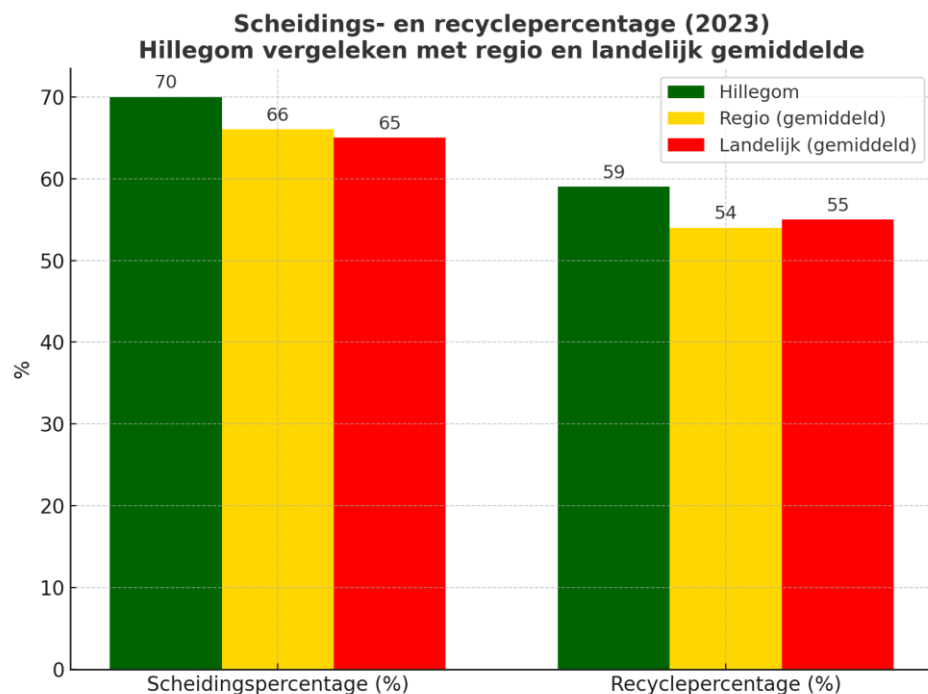
In 2023 lag de hoeveelheid fijn restafval in Hillegom op circa 102 kg per inwoner per jaar, wat lager is dan het landelijke gemiddelde voor gemeenten met een vergelijkbaar hoogbouwaandeel en ruim onder het gemiddelde in de benchmark voor klasse B-gemeenten. Ook het scheidingspercentage van ongeveer 70%

ligt boven de gemiddelde prestatie in de regio, waar vergelijkbare gemeenten vaak rond de 65–68% scoren.

Het recyclepercentage – het deel van het ingezamelde huishoudelijk afval dat daadwerkelijk wordt gerecycled – lag met ongeveer 59% in 2023 iets boven het landelijke gemiddelde. Inmiddels zit Hillegom op koers voor de VANG-doelstelling van 60% recycling in 2030, met 61%, terwijl een aantal omliggende gemeenten deze marge nog niet haalt.

In de regio wordt Hillegom daarmee gezien als een voorbeeldgemeente op het gebied van restafvalreductie zonder zware financiële prikkel. De uitdaging voor de komende jaren zit in het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden stromen, zodat ook het recyclepercentage dichterbij de Europese doelstelling van 65% in 2035 komt.

Een opvallend verschil is dat Hillegom deze prestaties heeft gerealiseerd zonder invoering van diltar (variabel tarief op restafval), terwijl veel vergelijkbare gemeenten dit instrument wel hanteren om afvalscheiding te stimuleren. Dit onderstreept dat de ingezette combinatie van minder frequent inzamelen van restafval, meer service op grondstoffen en intensieve communicatie effectief is geweest.

Participatie

In december 2022 voerde Meerlanden, in samenwerking met ABR Activatie, een tevredenheids- en gedragsonderzoek uit onder inwoners van Hillegom om inzicht te krijgen in hun ervaringen met en houding ten opzichte van de afvalinzameling. Het onderzoek vond plaats na ruim anderhalf jaar ervaring met het nieuwe inzamelsysteem dat in april 2021 werd ingevoerd.

Bevindingen tevredenheids- en gedragsonderzoek inzameling

De algemene waardering voor de afvalinzameling in Hillegom lag hoog, met rapportcijfers tussen de 7 en 8 voor de meeste onderdelen. Vooral de minicontainers voor laagbouw en de milieustraat scoorden zeer goed, respectievelijk rond de 8. Ook de publiekscommunicatie en de inzet van communicatiemiddelen kregen een ruime voldoende, met waarderingen boven de 8.

Bij afzonderlijke inzamelstromen kwamen specifieke aandachtspunten naar voren:

- Restafval: het rapportcijfer lag op 7,11. Hoewel inwoners overwegend tevreden zijn, vond 24% de inzamelfrequentie (eens per vier weken) te laag. Deze groep ervaart met name in grote huishoudens of bij onvermijdbaar afval een tekort aan capaciteit.
- GFT bij hoogbouw: bewoners gaven gemiddeld een 7,02. Het merendeel is positief over de nieuwe voorzieningen, maar 21% noemde verbeterpunten zoals geuroverlast, afstand tot de container of te volle inzamelvoorzieningen.
- PBD (plastic, blik en drinkpakken): deze stroom kreeg een 7,62. Opvallend is dat 16% van de ondervraagden niet weet wat de juiste inzamel dag is. Dit leidde tot verkeerd aanbieden, bijvoorbeeld het ophangen van zakken op dagen dat geen inzameling plaatsvindt, wat storend is voor het straatbeeld.

Naar aanleiding van de uitkomsten zijn verschillende verbeteracties ingezet, waaronder:

- Het aanbrengen van stickers met inzameldagen op aanbiedplaatsen.
- Stoepcommunicatie waarbij inzameldagen zichtbaar worden aangevinkt.
- Persoonlijke informatiekaarten van de afvalcoach in de brievenbus met daarop de inzamel dag.

De resultaten laten zien dat Hillegom er in slaagt een hoge tevredenheid te behouden, ook na ingrijpende wijzigingen in het inzamelsysteem. Tegelijkertijd geeft het onderzoek concrete verbeterpunten om zowel de gebruikservaring als de scheidingsresultaten verder te versterken.

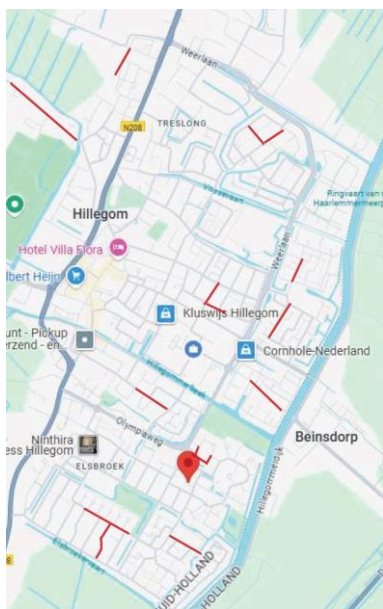
Bewonerstevredenheid over afvalinzameling en communicatie	2020	2021	2022
Gemiddelde totale dienstverlening (incl. openbare ruimte)	7,56	7,33	7,48
Minicontainer	7,99	7,75	8,07
Ondergrondse / bovengrondse container zonder pasje	7,73	6,24	7,01
Ondergrondse container met pasje	-	6,47	6,85
Verzamelcontainer (vier wiel / cocon)	7,34	-	-
Plastic zakken	7,44	7,04	7,22
Milieustraat	8,12	7,96	8,02
Publieksinformatie	-	6,68	7,05
Communicatiemiddelen	8,18	7,83	8,05

Tevredenheid bewoners	cijfer	Bijzonderheid
Restafval	7,11	Grote tevredenheid, desondanks oordeelt 24% dat de inzamelfrequentie te laag is
GfTe bij de hoogbouw	7,02	Bewoners hoogbouw zijn tevreden over nieuwe inzameling van GfTe. 21% heeft kritiekpunten, maar die zijn erg divers
PBD	7,62	16% van de respondenten weet niet wat de juiste inzamel dag is. Het ophangen van zakken op verkeerde dag is storende factor

Bevindingen enquête dienstverlening milieustraat Hillegom

In maart 2025 is onder de inwoners van Hillegom een enquête uitgevoerd over de milieustraat. Het doel van de enquête was om te onderzoeken hoe tevreden de inwoners zijn over de dienstverlening van de milieustraat. De interviews werden deur aan deur gedaan en mondeling afgenomen.

De enquête werd uitgevoerd tussen 11 en 31 maart 2025. In totaal zijn er 111 interviews afgenomen in twaalf straten verspreid door de gemeente.

Ringoever 11-3
Thorbeckelaan 11-3
Mauritslaan/Willem de Rijkelaan 17-3
Vossepolder/Leeghwater 18-3
Tongelaer/Assumburgh 18-3
Burgemeester van Niekerklaan 19-3
Stationsweg 19-3
Piet van Damlaan 19-3
Mesdaglaan/Frans Halslaan 24-3
Guido Gezellelaan 26-3
Catswende 26-3
Brouwerlaan 31-3

De resultaten laten zien dat de milieustraat breed wordt gebruikt en gewaardeerd:

- Bijna 90% van de respondenten bezocht de milieustraat ten minste één keer in de afgelopen 12 maanden.
- 37% gaat zelfs meer dan vijf keer per jaar.

De algemene tevredenheid is hoog. Inwoners geven aan zeer tevreden te zijn over:

- de bereikbaarheid van de milieustraat,
- de (korte) wachttijden,
- de toegangscontrole met pasjes,
- en de openingstijden.

Daarnaast wordt tevredenheid uitgesproken over:

- de netheid en hygiëne op het terrein,
- de informatievoorziening over afvalscheiding,
- en de behulpzaamheid van medewerkers.

Hoewel 82% tevreden is over de openingstijden, bestaan er enkele wensen voor verruiming:

- 21% van de inwoners wil dat de milieustraat langer open is op zaterdag (huidige opening: 9.00–12.00 uur).
- 12% wil dat de milieustraat ook tijdens de middagpauze (12.00–13.00 uur) geopend blijft.
- 11% zou de openingstijden in de middag na 16.00 uur willen verruimen.

Het meest gehoorde argument is dat de huidige openingstijden samenvallen met reguliere werktijden.

Verder heeft driekwart van de respondenten geen tips of verbeterpunten. De suggesties die wel zijn gedaan, richten zich met name op:

- Het verbeteren van de borden voor afvalscheiding (13%).
- Meer overzicht creëren bij het rijden met auto's over het terrein (13%).
- Meer aandacht geven aan de kringloopcontainer, die nog relatief onbekend is.

De enquête laat zien dat de milieustraat in Hillegom goed functioneert en breed gewaardeerd wordt. Het gebruik is hoog, de tevredenheid groot en verbeterpunten zijn beperkt.

Hillegom Schoon en bewonersinitiatieven

Een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en de uitstraling van onze gemeente komt van Hillegom Schoon en de vele vrijwilligers die zich hiervoor inzetten. Hun betrokkenheid laat zien dat inwoners actief willen bijdragen aan een schone en prettige leefomgeving.

Hillegom Schoon organiseert en ondersteunt verschillende activiteiten gericht op het schoonhouden van de openbare ruimte.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Zwerfvuilacties: inwoners ruimen samen zwerfvuil op in wijken, parken en langs fietspaden.
- Opschoondagen: gezamenlijke opruimacties waarbij scholen, buurtverenigingen en verenigingen worden betrokken.
- Bewustwording: aandacht voor het belang van een schone leefomgeving, onder andere via sociale media en lokale pers.

Naast de activiteiten van Hillegom Schoon dragen ook vele andere vrijwilligers bij aan een schoon en leefbaar Hillegom. Zij doen dit op uiteenlopende manieren:

- Adoptie van plekken: bewoners en groepen die vaste routes of locaties regelmatig schoonhouden. Soms worden de locaties en/of routes gedeeld met elkaar, bijvoorbeeld via een app voor een efficiënte samenwerking.
- Ondersteuning bij buurtinitiatieven: vrijwilligers die aansluiten bij wijkacties en opruimacties.
- Samenwerking met scholen, verenigingen en scouting Tjarda: jongeren en leden worden actief betrokken om het belang van afval scheiden en een schone leefomgeving door te geven aan nieuwe generaties.

De inzet van Hillegom Schoon en de vrijwilligers levert niet alleen een schonere omgeving op, maar versterkt ook de sociale samenhang en bewustwording onder inwoners. Het vergroot het gevoel van eigenaarschap en trots op de eigen woonomgeving.

De gemeente ondersteunt Hillegom Schoon en andere vrijwilligers door:

- Faciliteiten en materialen (handschoenen, afvalknijpers, vuilniszakken) beschikbaar te stellen.
- Initiatieven zichtbaar te maken en te waarderen via communicatiekanalen.
- Samenwerking te stimuleren met scholen, bedrijven en verenigingen.
- Basisscholen kunnen educatieve programma's en gastlessen over (zwerf)afval en grondstoffen ontvangen.

Mogelijkheid beheersen kosten

Dit voorstel is een maatregel voor de komende beleidsperiode om de afvalbeheerkosten enigszins te kunnen drukken.

De afvalbeheerkosten in Hillegom staan de komende jaren onder druk. Dit komt door verschillende landelijke ontwikkelingen, zoals de forse stijging van de verbrandingsbelasting, de introductie en doorontwikkeling van de CO₂-heffing binnen het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS), strengere verwerkingsnormen voor stromen zoals textiel en PBD en de extra bewerkingskosten die verwerkers rekenen om risico's van lachgascilinders en drukhouders te beperken. Daarnaast spelen stijgende loonkosten, hogere brandstofprijzen en een toenemende investeringsdruk in voertuigen en inzamelmiddelen een rol.

Maatregel: GFT-zomerinzameling eens per twee weken

Het verlagen van de inzamelfrequentie voor GFT bij laagbouwwoningen in de zomer van wekelijks naar tweewekelijks betekent minder gemak voor inwoners, met name vanwege mogelijke geur- en maden overlast. Aan de andere kant levert deze maatregel een duidelijke besparing op in inzamel- en transportkosten. Er moet echter rekening worden gehouden met een mogelijk negatief effect op de scheidingsbereidheid van inwoners.

Met de voorgestelde keuze kan jaarlijks circa €168.000,- worden bespaard. Daarmee worden de afvalbeheerkosten gedempt, zodat de stijging voor inwoners minder scherp uitvalt. Het voorstel is gericht op een balans tussen service, duurzaamheid en betaalbaarheid.

Bijlage 1 – Afval- en grondstoffencijfers

Hoeveelheid per jaar in kilo per inwoner							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Restafval	182.12	177.61	178.71	117.53	100.41	102.03	102
Grof restafval	37	37	41	40	38	36	37.4
Totaal restafval	219.12	214.61	219.71	157.53	138.41	138.03	139.4
GFT	78.25	80.08	79.72	93.47	108.04	109.8	109
Oud papier en karton	40.12	40.51	42.58	46.71	42.28	38.17	46
Glas	22.76	22.33	25.51	26.97	25.78	25	25
Textiel	5.53	6.11	4.81	4.21	3.12	2.94	3
PBD	12.89	13.86	17.11	28.79	30.6	29	30
Totaal gescheiden grondstoffen	159.55	162.89	169.73	200.15	209.82	204.91	213
Percentage afvalscheiding	61%	59%	59%	68%	71%	70%	70%
Recycle percentage						59%	61%

Financiën	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kosten van afval	€1.836.000,-	€2.091.000,-	€2.371.000,-	€2.630.000,-	€3.420.000,-	€3.790.000,-
Baten van afval	€43.000,-	€143.000,-	€258.000,-	€227.000,-	€174.000,-	€369.000,-
Netto kosten	€1.793.000,-	€1.948.000,-	€2.113.000,-	€2.403.000,-	€3.246.000,-	€3.421.000,-
Overhead	€124.000,-	€123.000,-	€124.000,-	€124.000,-	€124.000,-	€175.000,-
BTW	€424.000,-	€439.000,-	€554.000,-	€596.000,-	€743.000,-	€822.000,-
Afvoeren veegafval	€85.000,-	€85.000,-	€165.000,-	€136.000,-	€117.000,-	€124.000,-
Kwijtscheldingen	€92.000,-	€94.000,-	€104.000,-	€99.000,-	€108.000,-	€133.000,-
Perceptiekosten	€98.000,-	€105.000,-	€105.000,-	€73.000,-		
Totale kosten	€2.616.000,-	€2.794.000,-	€3.165.000,-	€3.431.000,-	€4.338.000,-	€4.675.000,-
Opbrengsten heffingen	€2.571.000,-	€2.664.000,-	€3.070.000,-	€3.174.000,-	€3.398.000,-	€4.128.000,-
Percentage kostendekking	98%	95%	97%	92%	78%	88%

Bijlage 2 – Wijze van afval- en grondstoffeninzameling

Dienstverlening	Inzamelwijze	Voorzieningen
Restafval laagbouw en appartementen	Huis-aan-huis, eens per maand	Minicontainers van 140 ltr Ondergrondse verzamelcontainers Bovengrondse verzamelcontainers
GFT	Huis-aan-huis, 26 keer per jaar (eens per 2 weken).	Minicontainers Ondergrondse verzamelcontainers
Oud papier en karton	Huis-aan-huis, eens per maand	Minicontainers
PBD	Plastic zakken, wekelijks ingezameld.	
Glas	Brengen naar verzamelvoorziening.	Ondergrondse verzamelcontainers
Textiel	Brengen naar verzamelvoorziening.	Verzamelcontainers
Luiers en incontinentiematerialen	Niet gescheiden ingezameld.	
Grof huishoudelijk afval	Brengen naar milieustraat. Op afroep en tegen kosten (€ 45,-) aan huis opgehaald.	Milieustraat